

Konvencija o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida¹

Strane ugovornice,
razmotrivši deklaraciju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija u njoj Rezoluciji 96 (I) od 11. decembra 1946. godine da je genocid zločin po međunarodnom pravu koji je u suprotnosti sa duhom i ciljevima Ujedinjenih nacija i koji civilizovani svijet osuđuje;
priznajući da je u svim periodima istorije genocid izazvao velike štete čovječanstvu, i
ubijedene da je za oslobođenje čovječanstva od tako užasne nedaće nužna međunarodna saradnja;
sporazumjele su se u sledećem:

Član I

Strane ugovornice potvrđuju da je genocid, bez obzira da li je izvršen za vrijeme mira ili rata, zločin po međunarodnom pravu i da preuzimaju obavezu da ga spriječe i kazne.

Član II

U smislu ove Konvencije kao genocid se smatra bilo koje od navedenih djela učinjenih u namjeri potpunog ili djelimičnog uništenja jedne nacionalne, etničke, rasne ili vjerske grupe kao takve:

- a) ubistvo članova grupe;
- b) teška povreda fizičkog ili mentalnog integriteta članova grupe;
- c) namjerno podvrgavanje grupe životnim uslovima koji treba da dovedu do njenog potpunog ili djelimičnog uništenja;
- d) mjere uperene na sprječavanje rađanja u okviru grupe;
- e) prinudno premještanje djece iz jedne grupe u drugu.

Član III

Kažnjiva su sledeća djela:

- a) genocid;
- b) planiranje izvršenja genocida;
- c) neposredno i javno podsticanje na vršenje genocida;
- d) pokušaj genocida;
- e) saučesništvo u genocidu.

Član IV

Lica koja učine djelo genocida ili neko drugo djelo navedeno u članu III biće kažnjena bez obzira da li upravljaju državom, obavljaju funkcije ili su obični pojedinci.

Član V

Svaka strana ugovornica može zahtijevati od nadležnih organa Ujedinjenih nacija da preduzmu, saglasno Povelji Ujedinjenih nacija, mjere koje budu smatrali za pogodne

¹ Usvojena i otvorena za potpisivanja i ratifikaciju ili pristupanje rezolucijom Generalne skupštine 260 A(III) od 9. decembra 1948. godine. Stupila na snagu 12. januara

1951.godine u skladu sa odredbama člana XIII.
Službeni vesnik Prezidijuma narodne skupštine FNRJ br. 2/1950.

u cilju sprječavanja i kažnjavanja djela genocida ili nekog od djela navedenih u članu III.

Član VI

Lica osuđena za krivično djelo genocida ili za neko drugo djelo navedeno u članu III biće predata na suđenje nadležnim sudovima države na čijoj teritoriji je određeno djelo izvršeno, ili Međunarodnom krivičnom sudu, koji će biti nadležan za one od članica ugovornica koje budu priznale njegovu nadležnost.

Član VII

Genocid i ostala djela navedena u članu III neće se smatrati, u pogledu ekstradicije, kao politička krivična djela. Strane ugovornice preuzimaju obavezu da će u ovakvim slučajevima dopustiti ekstradiciju, saglasno svom zakonodavstvu i postojećim međunarodnim ugovorima.

Član VIII

Svaka strana ugovornica može zahtijevati od nadležnih organa Ujedinjenih nacija da preduzmu, saglasno Povelji Ujedinjenih nacija, mjere koje budu smatrati za pogodne u cilju sprječavanja i kažnjavanja djela genocida ili nekog od djela navedenih u članu III.

Član IX

Sporovi između strana ugovornica u pogledu tumačenja, primjene i izvršenja ove Konvencije, podrazumevajući tu i sporove koji se odnose na odgovornost neke države za genocid ili bilo koje drugo djelo pobrojano u članu III, biće izneseni pred Međunarodni sud pravde, na traženje jedne od strana u sporu.

Član X

Ova Konvencija, čiji će tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom, biti podjednako vjerodostojni, nosiće datum 9. decembra 1948. godine.

Član XI

Ova će Konvencija biti otvorena za potpis do 31. decembra 1949. godine svakoj članici Organizacije Ujedinjenih nacija i svakoj državi nečlanici, kojoj Generalna skupština bude uputila poziv u tu svrhu.

Ova će Konvencija biti ratifikovana i ratifikacioni instrumenti biće deponovani kod generalnog sekretara Organizacije Ujedinjenih nacija. Počev od , 1. januara 1950. godine ovoj će Konvenciji moći da pristupi svaka članica Organizacije Ujedinjenih nacija i svaka država nečlanica koja bude primila naprijed navedeni poziv. Instrumenti o pristupanju biće deponovani kod generalnog sekretara Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član XII

Svaka strana ugovornica moći će u svako doba, putem notifikacije, upućene generalnom sekretaru Organizacije Ujedinjenih nacija, da proširi primjenu ove Konvencije na sve

teritorije ili bilo na koju teritoriju, čijim inostranim poslovima ona rukovodi.

Član XIII

Na dan kada je deponovan dvadeset prvi ratifikacioni instrument ili instrument o pristupanju, generalni sekretar će o tome sastaviti zapisnik. On će dostaviti kopiju tog zapisnika svim državama članicama Organizacije Ujedinjenih nacija, kao i nečlanicama o kojima je riječ u članu XI.

Ova će Konvencija stupiti na snagu devedesetog dana poslije datuma deponovanja dvadesetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju. Svaka ratifikacija ili pristupanje izvršeni posle poslednjeg datuma važiće od devedesetog dana posle deponovanja instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju.

Član XIV

Ova Konvencija će trajati deset godina počev od dana njenog stupanja na snagu. Ona će posle toga ostati na snazi za novi period od pet godina, i tako redom, prema onim stranama ugovornicama koje je ne budu otkazale najmanje šest mjeseci prije isteka roka. Otkaz će se vršiti pismenom notifikacijom upućenom generalnom sekretaru Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član XV

Ako usled otkaza broj država potpisnica ove Konvencije bude sveden na manje od šesnaest, konvencija će prestati da važi, počev od dana kad je poslednji od otkaza postao pravosnažan.

Član XVI

Zahtjev za reviziju ove Konvencije moći će podnijeti svaka strana ugovornica u svako doba putem pismene notifikacije upućene generalnom sekretaru. Generalna skupština će donositi odluke o mjerama koje treba preduzeti u takvom slučaju po predmetu tog traženja.

Član XVII

Generalni sekretar Organizacije Ujedinjenih nacija obavijestiće sve države članice Organizacije i države nečlanice o kojima je riječ u članu XI o sledećem:

- a) potpisima, ratifikacijama i pristupanjima primljenim na osnovu člana XI;
- b) notifikacijama primljenim na osnovu člana XII;
- c) datumu stupanja na snagu ove Konvencije, na osnovu člana XIII;
- d) otkazima primljenim na osnovu člana XIV;
- e) prestanku važenja Konvencije, na osnovu člana XV;
- f) notifikacijama primljenim na osnovu člana XVI.

Član XVIII

Original ove Konvencije deponovaće se u arhivi Organizacije Ujedinjenih nacija. Ovjeren prepis biće upućen svim državama članicama Organizacije Ujedinjenih nacija i državama nečlanicama o kojima je reč u članu XI.

Član XIX

Generalni sekretar Organizacije Ujedinjenih nacija registrovaće ovu Konvenciju na dan njenog stupanja na snagu.